

Таран О. С., доцент кафедри адміністративних та цивільно-правових дисциплін факультету № 3 (м. Івано-Франківськ) Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

СТРАТЕГІЧНА ПОЛІТИКА АВСТРІЇ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ НЕЗАКОННОМУ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Наркоманія у сучасних умовах набула статусу проблеми світового масштабу, що обумовлює необхідність пошуку та розробки нових методів, програм, способів попередження та подолання цього виду залежності. Однією із необхідних складових вирішення питання наркоманії є формування єдиної, загальнодержавної політики у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів. З метою удосконалення вітчизняної системи попередження та боротьби з наркоманією як соціальним явищем доцільним вбачається вивчення досвіду іноземних країн, зокрема Австрії.

Відповідно до Доповіді про наркотики за 2016 рік, оприлюдненої Міністерством у справах жінок та здоров'я Австрії, найпоширенішими забороненими наркотичними засобами, які перебувають в обігу на території цієї держави, є марихуана, яку вживає майже 40 відсотків наркозалежних; екстазі, кокаїн та амфетаміни – від 2 до 4 відсотків; опіатні наркотики – від 1 до 2 відсотків. У кількісному еквіваленті опіати вживають від 12 до 17 тисяч осіб, з них 25% жінки, 11% – це особи у віці до 25 років [1].

У 2016 році в Австрії було зафіксовано 32907 злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів. За національною приналежністю 20296 злочинів були вчинені громадянами Австрії, 10510 іноземцями, у 2101 випадках національність злочинців не була встановлена. Порівняно із 2015 роком кількість злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, зросла у 8,8 разів і загалом складає найбільший обсяг за останні десять років. На першому місці серед вилучених наркотичних речовин залишаються марихуана та кокаїн, зокрема в минулому році поліція Австрії конфіскувала 1139 кілограм марихуани та 120 кілограм кокаїну.

Протидія незаконному обігу наркотичних засобів передбачає

цілий ряд заходів, що здійснюються різними державними та недержавними організаціями Австрії та у першу чергу спрямовані на попередження наркоманії, що відображається в принципі «Терапія замість покарання для наркозалежних людей». Основними цілями стратегічної політики Австрії у сфері протидії нарко- та іншим видам залежності є:

- мінімізація негативних наслідків вживання психотропних та наркотичних речовин шляхом проведення превентивних заходів та заходів із повернення наркозалежного до нормального життя (консультування, терапія, реабілітація, соціальна та професійна реінтеграція);

- забезпечення спрямованості соціальної системи та системи охорони здоров'я на потреби залежних людей, в тому числі осіб із хронічною залежністю (концепція людина в центрі стратегічної політики з протидії наркозалежності);

- піклування про зміцнення здоров'я залежних людей та збереження їх зв'язку з суспільним життям; надання можливості наркозалежним особам вести самостійне та осмислене життя шляхом інтеграції та реінтеграції на ринку праці, а також здійснення заходів, спрямованих на нормальне співіснування наркозалежних з іншими соціальними верствами [2, с. 11].

Протидія незаконному обігу наркотичних засобів неможлива без систематизації, обробки та аналізу даних щодо видів наркотичних засобів, їх споживачів та дилерів за різними аспектами. Як зазначає голова Федерального управління кримінальної поліції Австрії Франц Ланг, спостерігається постійне збільшення кількості дрібних постачальників наркотичних засобів і незначна кількість організованих кримінальних груп, серед яких особливо виділяють діяльність сербського наркокартелю, що відповідає за так званий балканський маршрут збуту наркотичних засобів. З метою здійснення оперативних заходів з виявлення та припинення злочинів, пов'язаних з обігом наркотичних засобів в кримінальній поліції кожної федеральної землі створені спеціальні відділи боротьби з наркозлочинністю, у яких працює 350 спеціально навчених службовців, що порівняно з загальною кількістю поліцейських складає 1,5% фахівців [1, с. 209].

Особливу увагу поліцейські зі спеціалізацією боротьба з наркозлочинністю приділяють мережі Інтернет, зокрема анонімним файлообмінникам у рамках darknet як ефективного комунікатора між наркозалежною особою та постачальником (посередником). Для

забезпечення контролю за мережею Інтернет та поштовими службами, кримінальна поліція Австрії постійно співпрацює з фінансовими та митними органами.

Отже, стратегічна політика Австрії у сфері протидії незаконному обігу наркотичних засобів включає заходи з профілактики наркоманії, систематизації, обробки та аналізу даних щодо видів наркотичних засобів, їх споживачів та дилерів за різними аспектами, діяльність відділів кримінальної поліції щодо боротьби з наркозлочинністю, протидію обігу наркотичних речовин через мережу Інтернет, зокрема файлообмінники у рамках darknet.

Література:

1. Bericht zur Drogensituation in Österreich 2016 [Електронний ресурс] // Bundesministerium Österreich für Gesundheit und Frauen. – Wien : Kopierstelle des BMG, 2016. – 291 S.

2. Österreichische Suchtpräventionsstrategie – Strategie für eine kohärente Präventions- und Suchtpolitik [Електронний ресурс] // Bundesministerium Österreich für Gesundheit und Frauen. – Wien : Kopierstelle des BMG, 2015. – 26 S. – Режим доступу: <http://www.bmgf.gv.at/cms/home/attachments/5/5/4/CH1347/CMS1453460318602/suchtpraeventionsstrategie.pdf>.